

Hazánk német megszállásának hetvenedik évfordulója alkalmából tisztelettel meghívjuk valamennyi honfitársunkat, hittestvérünket 2014. március 19-én, szerdán 16:00 órakor tartandó megemlékezésünkre.

Az emlékezőket köszönti: Heisler András, a Mazsihisz elnöke

Emlékeznek: Zoltai Gusztáv és Kardos Péter főrabbi holokauszt-túlélők

Beszédet mond: Dr. Karsai László történész

Közreműködik: Bálint András színművész

Az emlékezés köveit és virágait a Dohány utcai zsinagóga bejárata előtt lehet elhelyezni.

Az esemény pontos helyszíne: Budapest VII. ker, Herzl tér (Dohány utcai zsinagóga előtti tér)

Rossz idő esetén az esemény a Dohány utcai zsinagógában kerül megrendezésre!

www.mazsihisz.hu
www.facebook.com/holokausztemleke2014

Egy százalék a Dohányért

Az Alapítvány a budapesti Dohány utcai zsinagógaért köszöni az elmúlt évi segítséget. Idén is számítunk előző évi támogatóink hozzájárulására, és reméljük újak is csatlakoznak hozzájuk. Az adományokat a körzet kulturális programjaira és egyéb rendezvényekre fordítjuk.

Adószámunk:
18005127-2-42

NÉMET MEGSZÁLLÁSI EMLÉKMŰ: ☐ igen ☒ NEM

SORSOK HÁZA: ☐ igen ☒ NEM

IDEGENRENDESZETI ELJÁRÁS: ☐ igen ☒ NEM

FOGJUNK ÖSSZE, HOGY MÉLTÓ MÓDON EMLÉKEZHESSÜNK!

Kérjük idén is támogassa adója egyházaknak felajánlható 1%-ával a MAZSIHISZ munkáját.

Technikai szám: 0358

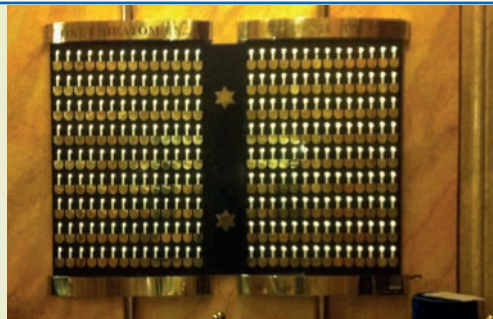

1 VALLÁS, 1 KÖZÖSSÉG, 1 ÉRZÉS

Jahrzeit-napok a falnál

A Dohány utcai Zsinagógában a fekete gránitból készült Jahrzeit-falon a kis névtáblák alatti gyertyák évente öt alkalommal gyulladnak fel, s emlékeztetnek elhunyt hozzátartozóinkra, ismerősünkre. A négy Mázkir napon, vagyis Jajm Kippur, Smini Áceresz, Pészach 8. és Sovuajsz 2. napján és haláluk héber naptár szerinti évfordulóján – az előző estétől – világítanak szereteteinkért a gyertyák. A Jahrzeitnapon a reggeli i.tentiszelet után a közösség átmegy a falhoz és Káddist mond az elhunytért. Lapunkban továbbra is közreadjuk, hogy elhunyt szeretteiknek mikor van a Jahrzeitje.

Raskó Magda	április 1.	Reisner Sándor	április 14.	Reisz Árminné	április 25.
Baráth Ferencné	április 5.	Suchman Andorné Juliska	április 18.	Lóránt Istvánné	április 26.
Markovits Márkusz	április 7.	Grósz Mór	április 20.	Frank Grünfeld	április 27.
Weisz Jenőné	április 7.	Kádár Györgyné	április 23.	Dr. Kendéné W. Veronika	április 28.

PESTI SÓLET

A DOHÁNY UTCAI KÖRZET HAVILAPJA WWW.DO HANY-ZSINAGOGA.HU

Kulturális Páholy a Dohány körzetben (3. oldal)

Várkonyi Tibor és Dési János írása (5. és 10. oldal)

Dr. Frölich Róbert

Mintegy mellékesen jegyezzük meg, hogy a karaiták, akik magukat zsidónak tartják, Svát elsején ünneplik a Purimot, mert az egyik vezetőjük akkor szabadult ki fogságából. Sábbátáj Cví, a középkori ál-messias mai követői pedig Kiszlév 15-én ünnepelnek egy speciális Purimot, mert a szekta alapítója e napon nyilvánította magát Messiásnak.

Lássunk most néhány különleges Purimot.

A keresztények Purima

1578-ban Portugália királya, I. Sebestyén háborút indított Marokkó ellen, hogy visszahelyezze a marokkói királyi posztra Mulai Hamadot. II. Abu Abdullah Mohammed 6 000 emberrel csatlakozott hozzá, de a 60 000 fős mór sereget nem tudtak legyőzni. A király maga is eltűnt a csatában. Útközben a zsidó településeket megfenyegették, hogy a győzedelmes visszatérésnek nagy ára lesz. A veszített csatával azonban elhárult a veszély a zsidók feje felől.

A függöny-Purim.

1623-ban a prágai kormányzó palotájából elloptak néhány damasztfüggönyt. A kormányzó elrendelte, hogy kutassák át a zsidó templomokat. Jozsef Thein eladott néhány függönyt Hánoch Altschulnak, a prágai Meisel-templom gondnokának, azt állítva, hogy két katonától vette. Kiderült, hogy e függönyök az ellopottak közül valók voltak. A kormányzó halálra ítélte a zsidókat, de egy keresztény prominens közbenjárására a halálbüntetést pénzbüntetésre változtatta át. Tévész 22. napja így lett a Függöny-Purim Prágában.

Hétfő: több, mint hét fő!

A hétfő délutáni i.tentiszelet után, 17:30-tól főrabbinck, dr. Frölich Róbert tart – többek között Misna - oktatást az érdeklődő uraknak a Talmud Tórában. Érdekességek, kevésbé ismert tények és információk egy órában. Minden héten más és más téma, filmrészletek és zene segítségével. A hölgyek szintén 17:30-tól, Frölich Katival tanulhatnak a Dohány körzet irodájában (Síp u. 12 – I. emelet). Persze a jelenlevők minden más, a vallással kapcsolatos kérdéseikre is választ kaphatnak. Így a szokások, vagy az ünnepek kapcsán is faggathatják főrabbinckat.

Különleges Purimok

A Talmud előírja, ha valaki megmenekül egy életét fenyegető helyzetből, vészből, köteles bróchet, áldást mondani. Ezen csodás megmenekülések nyomán alakultak ki évszázadok során a családi, illetve a közösségi „Purimok”. Ilyen alkalmakkor helyi szokástól függően akár böjtölnek is a privát-Purimot megelőző napon, vagy aznap (mint Purimkor a Megillát) felolvassák a megmenekülés történetét, és adományokat adnak, vagy lakomát tartanak.

A Budai Purim

1684-ben a budai zsidók megmenekültek a városrész törököktől való visszafoglalásával járó vérfürdő elől. Ez a nap azóta is a Budai Purim néven ismeretes. Igaz, két év múlva a törökök már elvesztették Budát, s a virágzó zsidó közösséget a császári csapatok elpusztították, míg a nagyszinagógát felgyújtották. Schulhof Izsák maga is tudós ember, Kohén Efrájim híres budai rabbi veje, Megilat Ofen (Budai krónika) címmel örököltette meg családjá és a közösség tragikus sorsát.

A szilvalekvár-Purim

Jung-Bunzlauban egy Dávid Brandeis nevű szatócs szilvalekvárt adott el Svát 4-én egy keresztény lánynak. Néhány nap múlva lány apja meghalt, s a zsidót vádolták mérgezéssel. Őt és feleségét börtönbe vetették, s míg várták a kivégzésüket, kiderült, hogy a halál oka nem mérgezés, hanem betegség volt. Ádár 10-én a zsidókat szabadon bocsátották.

A jótét asszony Purima

1820-ban Chiosban a törökök fellázdattak a görögök ellen. A zsidók Chiosban az erőd fala mellett, a lőrések környékén éltek. Mivel nem léphettek be az erődbe, így a fal mellett voltak kénytelenek lakni, mosni, főzni, még akkor is, mikor a görögök körülverték az erődöt. Egy asszony épp betette a kenyeret a fal mellett összetákoltt kemencébe, mikor a sütlőpatát még izzó végét véletlenül hozzáérintette egy ágyú kanócahoz. Az eldördült, s a görögök-mivel nem vártak támadást- azt hitték, támad a török, s elmenekültek. A győztes törökök az asszonyt kitüntették, és előjogokat biztosítottak neki.

A puskapor-Purim

Abraham Danzig családi purima

Abraham Danzig kiemelkedő tudós volt, már tizennyolc évesen a legnagyobb Talmud-tudósok között tartották számon. Sok vallási könyv szerzője, amelyek között a legismertebb a Chochmász ódom c. halachikus mű. Elutasította a vilnai rabbi állást, mert nem akart a tanulmányaiból élni, így kereskedelemmel foglalkozott. 1804. Kiszlév 15-én felrobbant egy puskaporrak-

tár Vilnában. A robbanásban 31-en meghaltak, és sok ház porba dőlt. Abraham Danzig és családja megmenekült. Danzig megmenekülése napját minden évben lakomával ünnepelte meg, melyre kiemelkedő Talmud-tudósokat hívott vendégül, s adományokat osztott szét a szegények között. A robbanásban azonban minden vagyonát elvesztette, így mégiscsak kénytelen volt a vilnai dáján állását elfogadni, s azt haláláig betöltötte.

I M A R E N D

Hétköznapi: 7.³⁰-kor kezdünk reggel, az esti ima időpontja 17.⁰⁰ óra, helyszín a Talmud-Tórában.

Az esti ima előtt fél órával sakkal, kártyával, kávéval és teával várjuk híveinket!

Péntek esti ima: 17.⁰⁰-kor a Hősök Templomában.

/Március 30-án éjjel lesz óraátállítás – egyet előre - így ezt követően az esti ima 18 órakor kezdődik!/
Szombat reggeli ima a Hősök Templomában: Sachrisz: 9.³⁰

Tóraolvasás: 10.⁰⁰ Muszáf ima: kb. 10.⁴⁵

A péntek esti kiddust a Hevesi Sándor teremben tartjuk, míg a szombat délutáni sálesüdeszt továbbra is a Talmud-Tórában.

Sálesüdeszek kezdete a következő hetekben:

március 15.	17. ³⁰	április 5.	18. ⁰⁰	április 26.	18. ⁰⁰
március 22.	17. ⁴⁵	április 12.	18. ⁰⁰		
március 29.	17. ⁵⁵	április 19.	18. ⁰⁰		

www.dohany-zsinagoga.hu

Kereplők, Megillák a Zsidó Múzeumban

Ezen az oldalon – sorozatunkban - előbb a Zsidó Múzeum múltjáról, történetéről olvashattak. Majd a Múzeum éppen aktuális kiállításairól számoltunk be. Purim alkalmával, az ünnep kapcsán fontos, a vitrinekben látható néhány tárgyat mutatunk be.

Megilla. Kézzel írt pergamen, tartórúdja erősen tagolt, esztergált díófa

Megilla-tok, ezüst, Bécs, 1840.

Kereplő, fém, festett, XX. század.

Kereplő, fából készült, 3 részből áll.

Megilla-tok, ezüst XIX. század.

M e g h í v ó

Szeretettel meghívjuk Önt és családját
április 14-én (hétfőn) a Goldmark-terembe,
a Dohány utcai körzet szokásos Széder-estjére,
az esti imát követően (kb. **18:45**).

A részvételi díj **4500.- forint.**

Jelentkezni március 24-től lehet (április 8-ig)

Fülöp Ildikónál az irodában

(VII. Síp u. 12. I. emelet),

vagy az ismert telefonszámon: **(06 1) 413-1515**

Kállói rebbe a Díszteremben

Szinte teljesen megtelt vasárnap délbén a Síp utcai Díszterem, a megjelenteket a kállói rebbe vonzotta! A buszvezető útközben többször is eltévedt, s így csak kettő után érkezett meg vendégünk. Mégis rengetegen megvárták, hogy áldásában részesülhessenek.

Dési János

Egy megfakult kép hátulja

1903-ban Purim éppen úgy március idusára esett, mint idén. Kedves mulatságok tarkították az ünnepet, volt jelmezbál, ahogy az kell, és annak a szokásnak sem álltak ellen a hívek, hogy annyit igyanak, amennyi után már nem tudjanak különbséget tenni az átkozott Hámán és az áldott Mordecháj között. Fogyott a Hámán-füle, két szakajtónyi biztosan elment. Édes az élet.

De ezek a szép napok sem tartanak örökké, az idő kereke nyikorogva fordult tovább. 1903. május 21-én, Óbudán már éppen elvirágzott az orgona. A Budai Közúti Vaspálya Társaság által működtetett villamos – amely alig néhány éve váltotta csak föl itt a lóvasutat – hangoosan csattogva szaladt el az ablak előtt. Náluk már csak a gyerekek csaptak nagyobb zajt. Bella, Margit, Sándor és Pannika (ki később a nagymamám lett, de ezt, akkor ott, 4 évesen természetesen még csak nem is sejtette.) Újrajátszották a purimi jelmezbált, a már szakadozott ruhákban rohángáltak fel-alá, nagyokat sikkantva, mit sem törődve még a kor csodájával, a villamossal sem.

Orgona, csattogás, gyerekek egyáltalán nem zavarták kicsiny történetünk hősét. Ahogy valószínűleg az sem, mert nyilván fogalma sem volt róla, hogy a városon túl, valahol Újpesten éppen sztrájkba léptek az egyáltalán nem vidám jutagyári munkások, nagyobb béreket, munkahelyi biztonságot követelve. Akkoriban még Ferenc József uralkodott az ő népei felett és – ő édes békeévek – még létezett munkásszolidaritás, bátorság, s más efféle mára idejétmúlt dolog. De történetünk hőse ezzel mit sem törődött. Sokkal inkább az foglalkoztatta, hogy néhány kedves sort vessen egy kemény lapra kasírozott fénykép hátuljára urának. Mártogatós tollal írt persze, és ez nem is olyan nagyon egyszerű a fényes, kemény lapon. A paca csúnyán venné ki magát és a hely is meglehetősen kevés.

„Egyetlenem! Fogadd e csekélységet tőlem örömmel, légy meggyőződve, édes apukám, hogy irányodban szeretetem, hűségem és imádatom örökké fog tartani. Ezt kívánom tőled is a te hű Hánikád, Ó-Budán, 1903 május 21-én” Fényképész Leon H, Budapest, Lajos utca 144. Mindenesetre annyi megállapítható, hogy Hánika – aki ekkor még nem gyanította, hogy egyszer a dédnagymamám lesz, de azért, talán valamit már legalább sejtett, túl messzire nem ment a fényképészért. A Lajos utca 144 ugyanis éppen, hogy csak egy macskairamodásnyira található lakhelyüktől, a Lajos utca 163-tól. Annnyira, hogy pár percre még a maradék purimi jelmezekben sikongató gyerekeket is ott lehet hagyni a legnagyobb, Bella felügyeletével egy fényképeszkedésnyi időre. A Lajos utca 163. alatt található az óbudai zsinagóga. A zsinagóga mögött, a Mókus utca felé eső részen pedig a rabbi lakása. Történetünk helyszíne. Ugyanis „Hánika” a dédnagymamám „Egyetlenem”-je, a fotón közölt vallomás címzettje, a dédnagypam, az óbudai rabbi volt. Aki ugyan feltettebb bölcs ember hírében állt, de mondanom sem kell, hogy fogalma sem volt még akkoriban arról, ki lesz a dédunokája. És akkor most vegyük tüzetesebben szemügyre az üzenetet. Bár a sorok közül kiolvasható némi szelíd házastársi fenyegetés is („ezt kívánom viszonzásul tőled is), azért a lényeg mégiscsak az, hogy „a te hű Hánikád”. Mondjuk négy kisgyerek és egy rabbi férj mellett, figyelembe véve a kor szokásait, ezt a hűséget a maga valóságában vehetjük akár adottnak is. Mégis, ezen szenvedélyes, és önkéntes vallomás, („szeretetem, hűségem, imádatom”) minden bizonnyal jólesett a családi körben csak nagypapaként emlegetett Illés dédapámnak. Ki amúgy korának ünnepelt hitszónokaként működött. Ezen túl jelentős tudományos tevékenységet is kifejtett. Tán éppen ezekben a napokban kezdett bele Die Kabbala című, e tárgyban maig megkerülhetetlen művébe. (Hellner Andor könyvnyomdája, Budapest VII. Csányi utca 13, kiadva, Budapest –Ó-Buda, 1906.) Rendszeres cikkírója volt Szabolcsi Miksa Egyenlőres című újságjának is. És tudjuk milyen egy ilyen lap. Mint egy nagy Moloch – folyamatosan csak falja a betűket, nincs megállás. Hiába lenne jó játszani a purimi jelmezes gyerekekkel egy kicsit, vagy beszélgetni pár komoly szót Hánikával. Nincs mese.

Neki kell állni, elővenni a tollat, a tintát, a papírt és odaállni a nagy íróasztalhoz, dolgozni. Mert nagypapának persze volt egy íróasztala, amely-nél nem üldögelni kellett, hanem a magas, ferde lap mögött állni - így legalább nem kényelmesedik el túlzottan a szerző. De az is lehet, hogy valamely jelentős szombati prédikációjára készült. Akkoriban nem volt még ugye se tévé, se rádió. Hah, borzalmas idők, Való Világ és internet nélkül. Így hát az úri közönségnek megbeszélni valót a helyi pletykákon túl egy-egy templomi beszéd adott. S micsoda idők, még a lelkeszek is számíthattak sztárnak – no persze a maguk módján. Nagypapa mindig pompás szónoklatokat tartott. Ráadásul, kizárólag magyarul beszélt. Volt benne tudás, kultúrtörténet, csipetnyi humor, sok báj és némi ironia. Közönsége imádta – ezzel is legalább bársonyon futottak a percek. Mikor Óbudáról átkerült a még tekintélyesebb pesti Rumbach utcai templomba, hívei egy kis dalt költöttek róla, amelyet aztán vidám dízők mondén helyeken is daloltak. (Itt van megjött a gumirádler/benne ül a rabbi Ádler, trallala, trallala, lala.) A gumirádler ugye nem más, mint a gumikerekű kocsi, rabbi Ádler pedig az a személy, ki e kép hátán e szép vallo-mással lett gazdagabb.

Kulturális Páholy a Dohány körzetben

Két héttel ezelőtt meghalt egy magyar író, Borbély Szilárd. Elolvastam a hírt, és miután még nem hallottam róla, rákerestem a Wikipédián. Döbbenet láttam, hogy majd 20 kötete jelent meg. Még aznap elmentem kedvenc könyvesboltomba, ahol kedvenc könyvárusom bele is

dobta a kosaramba utolsó munkáját, a Nincsetelenek-et. Hazamentem, és aznap éjjel el is olvastam. Szégyelltem magam. Itt élt köztünk egy kortárs író, remek tollal, és csak kevesen ismerték. Én magam, aki minden héten bemegyek egy könyvesboltba, nem is ismerem a mai modern

irodalmat! Miért ragadtam le Szerb Antalnál, miért nem lépek én is tovább? Fenti előzmények után megszületett az ötlet: legyen egy Irodalmi Páholy, és ismertessük meg magunkkal a kortárs írókat! Így most egy új kezdeményezést osztok meg Önökkel a Pesti Sólet hasábjain keresztül, kérve, hogy minél többen csatlakozzanak hozzánk. Évente négy alkalommal rendezzük meg a Páholyt, amelyen egy mai jeles író, Németh Gábor beszélget vendégeivel, a Szépirók Társaságának Tagjaival. Ezen az író-olvasótalálkozózn, beszélgetésen, a helyszínen megvásárolni és dedikáltatni lehet az írók könyveit. Továbbá a Pesti Sóletben ezentúl könyvajánló is lesz, igyekszünk bemutatni a Társaság tagjainak megjelenő könyveit. Amikor már összeállt a program, és elkezdttük szervezni, megkeresett minket egy támogató, egy komolyzenei hattagú, fiatal és tehetséges zenészekből álló zenekart ajánlott figyelmünkbe. Így az Irodalmi Páholy Kulturális Páhollyá alakult, s az író-olvasótalálkozók betétrészeiben, komolyzenei élményben is részünk lehet majd. Szeretettel meghívjuk Önöket 2014. március 30-án (vasárnap), az erre az alkalomra kávéházzá alakított Goldmark-terembe, ahol 15 órától a Kulturális Páholy keretein belül igazán kiváló időtöltést kínálunk. A belépés díjtalan, de adományokat elfogadunk, melyeket továbbítunk a Szépirók Társaságának, ezzel is támogatva a magyar irodalmat. Végezetül csak annyi, a Szépirók Társasága a Holocaust emlékévben civil pályázóként nyert 1,5 millió forintot, melyet visszautasított, nem vállalva részt az emlékezet- és történelemhamisításban! Skajach!

Frölich Kati

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk a **Dohány körzet Kulturális Páholyába**, melyen részesei lehetnek a **Classicus Ensemble** háromrészes komolyzenei koncertjének, illetve a **Szépirók Társaságának** két tagja is vendégünk lesz.

Időpont: **2014. március 30. 15:00-17:00**

Helyszín: **Goldmark-terem**

A program:

- J. Haydn: C-dúr trió „London”
(Nagy Judit - fuvola, Surján Péter - hegedű, Dóry Zsuzsi - gordonka)
- dr. Frölich Róbert kérdezi Németh Gábor írórt,
- W. A. Mozart: D-dúr fuvolanégyes
(Nagy Judit, Surján Péter, Tornyai Péter - brácsa, Dóry Zsuzsi)
- Németh Gábor beszélget egy fiatal íróval
- W. A. Mozart: D-dúr fuvolanégyes

A kávéháznak (kávé, tea, süti stb.) berendezett Goldmark-terembe, s még inkább az eseményre ingyenes a belépés. Ám mégse felejtsek otthon a pénztárcájukat, mert a helyszínen lehet vásárolni a Szépirók Társasága tagjainak könyveiből.

Felavatták Guttman Béla szobrát a Benfica stadionjánál

Február utolsó napján a Benfica stadionjánál felavatták a lisszaboni labdarúgóklub egykori magyar sikeredzőjének, Guttman Bélának a szobrát. A 220 centiméter magas bronzszobor, amely a legendás tréner a két megnyert BEK-serleggel a kezében ábrázolja, az Estádio da Luz 18-as kapujánál, a 2004 januárjában elhunyt Fehér Miklós mellszobra mellett látható.

Guttman Béla 1900. március 13-án született Budapesten, zsidó családban. Játékosként kétszer nyert magyar bajnokságot az MTK-val, majd 1922 a Hakoah Wiennel is bajnok lett Ausztiában. Tagja volt annak az együttesnek, amelyik első kontinentális alakulatként hazai pályán tudott legyőzni egy angol gárdát (1923-ban a Hakoah 5:0-ra verte meg a West Ham Unitedet). Később több évig Amerikában futballozott. Edzői pályafutása során 12 ország 25 csaptnál dolgozott, nehéző természetű mellett rendre hű maradt a mottójához: „a harmadik szezon végzetes” – azaz jobb to-

vábbállni. Magyarország, Portugália, Ausztria, Hollandia, Románia, Olaszország, Argentína, Ciprus, Brazília, Uruguay, Svájc és Görögország voltak az állomásai. Braziliában meghonosította a 4-2-4-es formációt, amellyel 1958-ban világbajnokok lettek Peléék. Legnagyobb sikereit Portugáliában érte el. Előbb, az 1958/59-es idényben bajnok lett az FC Portóval, a következő szezonban már a rivális Benficát irányította. A lisszaboni együttesel 1961-ben és 1962-ben megnyerte a Bajnoksapatok Európa Kupáját – a döntőben előbb a Kubala László, Czibor Zoltán, Ko-

csis Sándor fémjelezte Barcelona ellen győzött, egy év múlva a Puskás Ferenc vezette Real Madridot verte 5:3-ra (Puskás lőtte mindhárom madridi gólt). Ő fedezte fel minden idők egyik legjobbját, a nemrég elhunyt Eusebiót. De még számos helyen ért el kiváló eredményeket. 1981-ben, Bécsben hunyt el. Nem adták meg a kért magasabb fizetést, ezért távozott a Benficától, ám előtte megátkozta a csapatot: „Egy európai kupát sem nyertek az elkövetkezendő száz évben!” S az átok fogott, az elmúlt bő ötven során a klub öt BEK-döntőt és egy UEFA-kupa-, és tavaly egy EL fi-

nálét is elbukott. 1990-ben még Eusebio is kiment a mester sírjához az átok feloldását kérve – hiába. /A Milan 1:0-ra nyerte a BEK döntőt./ A lisszaboniak remélik, hogy a szoborral Guttman Béla visszatért a Benficához, és vége az átoknak.

Több ezer könyvet adományoz az Anne Frank Ház tokiói könyvtáraknak

Háromezernégyszáz, Anne Frankról szóló könyvet adományoz az amszterdami Anne Frank Ház tokiói könyvtáraknak, amelyekben a holokauszt áldozatává vált zsidó lány naplójának több száz példányát rongálta meg a közelmúltban egy ismeretlen tettes.

A könyveken kívül a hollandiai múzeum felajánlotta a japán könyvtáraknak 300 kicsinyített mását is annak az amszterdami háznak, amelyben a német Frank-család bujkált elárulásukig.

Az Anne Frank Ház eddigi legjelentősebb felajánlását a múzeum nevelési projektekért felelős vezetője, Jan Erik Dubbelman jelentette be a tokiói Szuginami kerületben, ahol a legtöbb Anne Frank-naplót rongálták meg. Az adomány célja, hogy az Anne Frank Ház és a harmóniára vágyó japánok közötti együttműködés és barátság erősítésével minél hamarabb feledésbe merüljön ez az incidens - mondta Dubbelman, amikor látogatást tett a szuginami városházán. Tokió-szerte könyvtárakban 306 megrongált kötetet találtak január óta, 121-et Szuginami 11 könyvtárában. A tettes a haláltáborba hurcolt lány naplójából, a róla szóló és a holokauszttal kapcsolatos könyvekből tépett ki oldalakat. A Szuginami kerület már több mint 70, Anne Frankkal kapcsolatos könyvet kapott a megrongáltak pótlására az izraeli nagykövetségtől és Japánban élő izraeli állampolgároktól.

Egyelőre rejtély, hogy kik állhatnak a barbár akció mögött, jelenleg nyomozás folyik az ügyben. A rendőrség szerint egyetlen személy követhette el a rongálást. A tettest a biztonsági kamerák felvételeinek és a keresési adatoknak a vizsgálatával próbálják megtalálni.

Japánban sosem volt számottevő zsidó közösség, és szakértők egyöntetű véleménye szerint az antiszemitizmus mint társadalmi jelenség nem létezik a térségben. A tizennégy milliós fővárosban csak egy maroknyi, száznál is kevesebb főt számláló zsidó közösség van, az egész százhuszonnyolc milliós népességű Japánban pedig a judaizmus követőinek száma körülbelül kétezerre tehető.

Történelmi tapasztalatok híján Japánban a többség Anne Frank naplója alapján alkot fogalmat a zsidó holokausztról, a könyv egyfajta alapműnek számít a témában. 1952-ben fordították le japánra, egy évvel később már a best-sellerlisták élén szerepelt. Rotem Kovner professzor, a Haifai Egyetem japanológusa a BBC-nek elmondta, hogy a mű Japánban az elmúlt évtizedekben rendkívül népszerű és keresett volt: az Egyesült Államok után ebben az országban fogyott belőle a legtöbb példány. Hozzátette azonban, hogy a japán olvasók számára Anne Frank élete inkább szimbolizálja általánosságban a fiatalság küzdelmét a túlélésért, mivel számukra kevésbé megfogható a zsidó identitás kérdése.

Pesti Sólet menü a Laky Konyha receptjei alapján

Erőleves palacsintatésztával 10 főre

Hozzávalók: 1 kg marhahús és csont, 4-5 db sárgarépa, 1 db karalábé, kis darab zeller, 1 fej vöröshagyma, 1 zöld paprika, 1 db paradicsom, só, néhány szem feketebors

A palacsintához (12 db-hoz): 125 g liszt, 40 g vaj, 2 db tojás, 2,5 dl szénsavas ásványvíz, csipet só.

Elkészítés: A húst megmossuk, és (ha kell) feldaraboljuk, a répát, a petrezselymet, a karalábét és a zellert, a hagymát meghámozzuk. Megfelelő méretű fazékba tesszük a csontokat és a húst, és felengedjük hideg vízzel, hogy ellepje. Feltesszük főni közepes lángon. Amikor hab keletkezik a tetején, leszedjük, csökkentjük a lángot, beletesszük az összes zöldséget (a paradicsom, a hagyma és a paprika egészben kerül bele), és sózzuk, borsozzuk. Közepes, vagy annál kisebb lángon addig főzzük, amíg a zöldség és a hús is megpuhul. Végül kiszedjük a zöldségeket, és leszűrjük.

Amíg fő a leves, elkészítjük a palacsintát: a hozzávalókat csomómentesre keverjük, fél órát pihentetjük, majd egy serpenyőben kisütjük. Ha kész, üresen feltekerjük, és csíkokra vágjuk őket. A leszűrt alap lébe beleszórjuk a palacsintacsíkokat, és petrezselyemzölddel vagy snidlinggel tálaljuk.

Káposztás tésztával töltött kacs 10 főre

Hozzávalók: 3 konyhakész pecsenyekacsa, só, majoránna, 0,5 kg csusz-tészt, vagy nagykockátészt, 1,3 kg fejcs káposzta, 5 evőkanál kristálycukor, 0,2 l olaj, 3 mokkáskanál őrölt fekete bors, 5 tojás, 3-3 sárgarépa, petrezselyemgyökér és vöröshagyma, 3-3 mokkáskanál sűrített paradicsom (paradicsompüré) és finomliszt

Elkészítés: A szárnyast a mellével lefelé vágódeszkára fektetjük. Éles késsel, vagy szárnyas ollóval a gerincét hosszában kettévágjuk. A hasüregébe nyúlva kissé szétfeszítjük, így lehet csak kicsontozni. A csontok mentén apró vágásokkal haladva kiemeljük a gerinccsontját és a mellcsontját. Szárnyát nem bántjuk, de a combok felső csontját a forgónál átvágva kiemeljük.

Az így előkészített kacsát kissé besózzuk, majoránnával behintjük. A tésztát enyhén sózott, forrásban lévő vízben kifőzzük, leszűrjük. A káposztát megtisztítjuk, lereszeljük. A cukrot a fele megforrósított olajon világosbarnára karamellizáljuk, a káposztát beleszórjuk, lepirítjuk. Sóval, borssal ízesítve megpároljuk. Majd a tésztával és a tojásokkal összedolgozzuk. A kacsá hasüregébe púpozzuk, majd a szárnyast eredeti formájára visszahajtjuk, azaz hátát a töltelék fölött összefogjuk. Cérnával, akár egy foltot, összevarrjuk. A zöldségeket megtisztítjuk, folszeleteljük, egy tepsibe szórjuk, a maradék olajjal meglocsoljuk, a kacsát ráültetjük, és 1 deci vizet is öntünk alá. Előmelegített sütőben, szűk 2 órán át sütjük. Közben többször megforgatjuk, levélle locsolgatjuk. Ha kész, lecsöpögtetve vágódeszkára emeljük. Levét egy kisebb lábasba szűrjük, ha túl zsíros lenne, lemerünk belőle egy keveset. A paradicsompürét meg a lisztet hozzáadjuk, egy kevés vízzel fölöntjük, 2-3 percig forraljuk, ha kell, utána sózzuk. A kacsát jó ujjnyi vastagon folszeleteljük, tányérra rakjuk. Híg pecsenyelevét külön kínáljuk hozzá. Köretnek csíkokra vágott, margarinon párolt sárgarépa és zeller, valamint vörösborsos szilva illik hozzá.

Hámán tásk 10 főre

Hozzávalók: 35 dkg rétesliszt, 15 dkg margarin, 1dkg élesztő, 10 dkg cukor, só, reszelt citromhéj, 2 tojás, kevés rum, szilvalekvár vagy máktöltelék.

Elkészítés: A lisztet elmorzsoljuk a margarinnal és az élesztővel. Belekeverjük a cukrot, a sőt, a citromhéjat, a két tojást, és annyi rumot adunk hozzá, hogy jól nyújtható tészta legyen. Kinyújtjuk, és háromszögletű darabokra vágjuk. Szilvalekvárral, vagy mákkal töltjük, félbehajtjuk, szélét lenyomkodjuk, és tojással kenve kikent lisztezett tepsiben pirosra sütjük. Készíthetjük úgy is, hogy nagyobb pogácsasaggatóval kivágjuk, a töltelék középre rakjuk és három oldalról felhajtv, középen összenyomjuk.

Jó étvágyat kívánunk!

vidámság és humor a múltból

Tárgyalás előtt.
Üdvözlét Munkácsról.
Boldog új!
Évett K. Jancsi

A „Na zdarowie, prosit!” (Egészségünkre!) felirattal ellátott lap különösen csatolható Purimhoz, ismervén azt, hogy számunkra a korlátlan szeszes ital fogyasztása tilos, Purim ünnepe az egyetlen olyan alkalom, amikor ezt megtehetjük. Sőt...

A tárgyalás előtt – Üdvözlét Munkácsról egy teljesen más műfajt képvisel! A képen szereplő három férfi feltehetőleg (egyikük) sem volt zsidó. Jelmegben pózoltak a fotográfus kamerája előtt, beállított képet készítvén. A lap humorról ötvözve próbált némi ízelítőt adni az 1900-as évek munkácsi életéből, ahol, mint az előző számban olvashatták, igen jelentős volt a zsidók lélekszáma, főleg az ún. kaftános, ortodox zsidóké!

Végül az „In Schül aran” feliratú lap (Reggeli imához!) kimondottan zsidó humorról átszótt grafika. Lengyelországban készülhetett a képeslap szintén az 1900-as évek derekán, bemutatva a vidéken élő ortodoxok életének azt a részletét, amikor a kora reggeli órában egy bóher kis fakalapáccsal járta végig a házakat, és kopogtatott a hívek házának redőnyén, nehogy valaki elaludjon és lemaradjon az imáról.

Remélhetőleg ezzel a hat képeslappal sikerült Önöknek is egy kis mosolyt csalni az arcukra. Talán érzékelhető, hogy a múlt eme kis „papírdarabkái” képeslapok formájában, nemcsak túléltek a sok világégest, tragédiát, de még mindig találunk maguknak olyan személyeket, akik értik, és szeretik a rajtuk szereplőket és azok üzeneteit is.

Szimhász Purim mindannyiunknak!

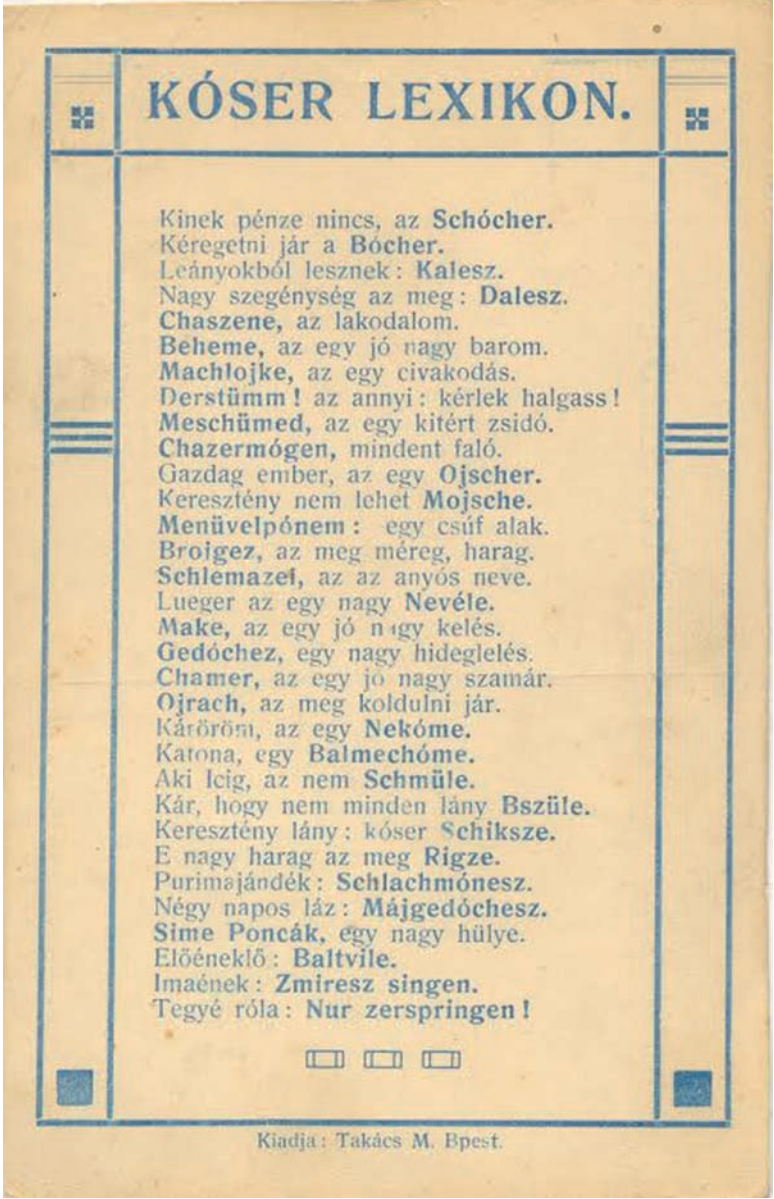
Izsák Gábor

Képeslapok – képes történelem:

A Pesti Sólet talán legkedveltebb rovatában most nem egy országot, vagy egy várost és annak zsidó történelmét ismerhetik meg. Ezúttal nem csupán egy helyre utazunk, ráadásul most az időben is vándorlunk. Rendhagyó módon nem egy zsinagógát mutatunk be, hanem Purim alkalmával néhány kedves, mókás lapot. A következő számban, ahogy ígértük, Beregszászról olvashatnak.

Purim történetéről már sokat hallottak, sokat olvashattak, akár ebben a számban is. Most egy picit más aspektusból szeretnénk Önöknek az ünnepet bemutatni. Maga Purim egy elég tragikus apropó által vált végül örömteli ünnepé számunkra. Ahogy a mondás tartja, minden jó, ha a vége jó. Hát ezzel így járt annak idején a zsidó nép is, mikor a gonosz hatalma felett az Ő.való, az ész és a szerencse segítségével végül a rossz megkapta büntetését, és a jó a jutalmát. A tradícióknak megfelelően az ünnep kapcsán vidámság költözik a zsidó házakba. A képeslap sorozatunkat kiegészítendő, olyan régi lapokat szeretnénk most közszemlére bocsátani, melyek a humor oldaláról mutatják be a zsidóságot.

A Kóser lexikon egyik legkedvesebb darabja a gyűjteménynek! A lap a korai 1900-es években látott napvilágot és igen vicces formában tolmácsolja azokat a jiddis szavakat, melyeket a városokban élő, félig emancipált zsidóság még jól ismert.

A Handle (handlé, házaló) szintén egyfajta öniróniát valósít meg, bemutatva a házaló zsidók egyikét humoros pózban, amint kalapokkal házalva próbál némi jövedelemhez jutni. Mint tudjuk a zsidóságot korlátozó törvények többször, több időszakban rákényszerítették eleinket, hogy ilyen jellegű munkával próbálkozhattak csak a munka terén.

A gitárral kísért kórust bemutató lap (Heulende Wölfe – üvöltő farkasok) az 1890-es évekből, német nyelvterületről származik. Valószínűsíthető, hogy egyfajta öniróniával készült, humoros pácban készült grafikáról van szó, mely kipellengérezí az ortodox zsidókat, amint kórusban próbálnak énekelni.

Azóta is keresem a párját, ám nem lelem sehol. Néha ráakadok hasonlóra, de megközelítőre is csak ritkán. Kivált egyik parádés szerepében, Richard Strauss Rózsalovagjának Ochs bárójaként. Van belőle talán öt másolatom is, legendás főlvételek, de a Székelyével évtizedek távolából egyik sem vetekedhet. Pedig mondom, ezt az élményt csaknem elszalasztottam. Volt nekem egy középiskolai osztálytársam, Strasszer Ernő nevű, aki tudta, imádom a muzsikát. Sokat meséltem neki, hogy édesanyám főzés közben mindig dúdol. Egy napon azzal állt elé, elmennék-e vele az Operaházba, a Pillangókisasszonyt játsszák. Mondtam boldogan. Elkezdődött, őszintén szólva untam. Az előadás végén faggatott, hogyan tetszett, nem kendőztem, bevallottam, sehogy, köszönöm a meghívást, de összesen kétszer voltam az Operában, most először és utoljára. Puccini nekem túlságosan érzelgős, nem az én világom. Ernő szomorú volt, mégis bölcsen nyugton hagyott, csak hónapok múltán kérdezte félénken, nem tennék-e újabb próbát.

Mit? – feleltem türelmetlenül, azt mondta Mozart Don Giovanniját, amelyet akkor még Don Juan néven tartottak a színlapon. Engedtem. Beültünk, elkezdődött a nyitány, elbűvölten hallgattam, nyomban éreztem, vesztettem, illetve nyertem, már tudtam, ezen túl az Operaház lesz a második otthonom. Hát még amikor fölgördült a függöny, megjelent a színpadon az első énekes. Leporello a szolga, aki keserves búsán panaszolja el, hogy milyen gazember szoknyavadász a gazdája, tömérdék a hódítása, csak Spanyolhonban ezer és három.

De nem a szám bűvölt el, hanem a hang és a játék. Akkor tanultam meg a nevet, Székely Mihály, a hangja organabúgású. Kristálytisztá mélység, és minden szó gyönyörűen érthető, azonnal meg is jegyeztem az áriát mindörökkre: „Íme donna, ez a szép katalógus, ahány kedvese volt beleírtam, ez a lista az egyetlen pontos...” Megtanultam azóta az eredeti olasz szöveget is, ami azért érdekes, mert az írója Lorenzo da Ponte zsidó családba született, de hitehagyott lett. Katolizált, abbé lett belőle, és ő alkotta Mozart mindhárom csodaoperájának a szövegkönyvét. De maradjunk Székely Mihálynál. Abban az időben, az 1940-es évek elején, a zsidótörvények miatt szélnek eresztették a Háznak már szinte valamennyi „pöttös” művészt, köztük a legnagyobbakat is, csak Székely maradt, mert nélkülözhetetlen volt. A második szerep, amelyben láttam ugyancsak Mozart volt, a Szöktetés a szerájból gonosz hárem felügyelője, az intrikus Ozmin. Kellően gyűlöletesre játszott a és énekelt, de egyúttal humorosra is, és hiába komponálta ellenszenvesre Mozart, mindig Szé-

dala, és tátva maradt szám. Székely mellett - töprengtem - van még olyan művésze az Operaháznak, aki fölér vele? Szünet, hirdetőtábla, rajta Littassy megbetegedett, Sparafucil helyette Székely Mihály. A nagy művész, már világsztár, szó nélkül beugrott a mondhatni „harmadrendű” szerepbe, mert Verdít énekelhetett, és abban is parádés produkcióval jutalmazhatta meg a közönséget. A káprázatos repertoár mellett nem lehet nem szólni még másik két páratlan Székely szerepről is. A már említett Ochs báróról, a Rózsalovag ostoba arisztokratájáról, aki dúsgazdag polgárlányt szemel ki hitveséül, de szoknyavadászként kocsmai randevúra hívja a tábornagné szobalánynak vélt kedvesét, Octavian grófot, aki párbajban megsebesíti őt. A komikus jajongás, a második fölvonás fináléja Richard Strauss egyik remekműve. Állítom az 1940-es évek óta nincs a világnak olyan basszusa, aki hangban és játékban így el tudta énekelni. Carlos Kleiber kétszer is elvezényelte Münchenben, két parádés baszszussal, de egyikük sem közelíti meg Székely Mihályt.

A másik ilyen szerep Verdi Don Carlosában II. Fülöp király. Aki fia elől szereti el szépséges menyasszonyát, és gyötrődik, féltékenykedik, azt hiszi, a hűséges asszony csalja őt, gyönyörűen fájdalmas áriában panaszolja el bánatát. Az egész operairodalomnak egyik legpazarabb dala. És nagygényű színészi teljesítménye. Felejthetetlen Székely Mihály emlék, hanglemmez van róla, de DVD sajnos nincs, akkor még híre, hamva sem volt. És még két epizód. Doráti Antal a tengerentúlra távozott nagy magyar karmester, Dallas zenei sztárja, meghívta hangversenyére Székely Mihályt énekelni. Az énekes elfogadta, de késett a repülőgépe. Doráti közölte, kénytelen volt mást fölkeríteni, Georg London ifjú basszistát, orosz származású emigráns zsidó fiút. Székely nem hogy duzzogott volna, átengedte a helyét, és ezzel új világsztárt avatott, később a New York-i Metropolitan operaház egyik kedvencét. Székely is az lett aztán több éven át, de érdekes módon, a nagy Mozart basszus ott Wagner szerepekben aratott felejthetetlen sikereket. Aztán 1947-ben Tóth Aladár akkori operaigazgató, a Hitler által elűzött és az általa ide csábított német zsidó Otto Klemperer karmester személyes kérésére is Székely hazajött, ők hárman együtt teremtettek csodálatos Mozart esztendőket. Életem egyik nagy ajándékai voltak ezek az évek. Ahhoz a nemzedékhez tartozom, amely a lehetőségek határán belül mondhatni csaknem minden Székely alakítást láthatott és hallhatott, beleértve Bartók Kékszakállújának összehasonlíthatatlan hercegét is, Ferencsik János vezényletével.

Purimi vigasságok, móka, kacagás

A legvidámabb ünnep – olvashatjuk a Purim-ról. S ezt mi sem bizonyítja jobban, hogy ezáltal kivételesen még „javasolt” is a mértéktelen ivás, amíg az illető nem tud különbséget tenni Mordecháj és Hámán között. Nem véletlen a fenti engedmény, ugyanis ebben a történetben semmi és senki nem az, aminek/akinek látszik. Állítólag 1400 hölgy közül választotta ki magának Achasvéros király, mint legszebbet, Esztert, aki egyes források szerint az esküvő idején már betöltötte 75. évét is. Hámán ki akarta irtani a teljes zsidóságot, végül ő maga és tíz gyermeke pusztult el. Az ünnep a nem egyértelmű i.teni segítségről szól, s talán e titok miatt, Eszter

könyvében egyszer sem szerepel I.ten neve. A zsinagógában nem illik hangoskodni, a Megilla olvasása mégis kivétel, amikor elhangzik Hámán neve, minden alkalommal zajt csapunk. Kereplővel, vagy egyszerűen csak lábdo-bogással. A sok kettőség, a rejtett csodák felfedezése miatt Purimkor jelmezt és álarcot öltünk. Ez ügyben nem segíthetünk, ám igyekszünk másként gondoskodni a jókedvről. E duplaoldalon viccekkel és „Az Ojság” című, az 1920-as években oly népszerű zsidó lap „apróhirdetéseivel” igyekszünk kellemes perceket szerezni Önöknek.

A bölcs rabbi

Egyszer a pápa elhatározta, kiltlja a zsidókat a Vatikánból. A zsidók felháborodtak, ezért a pápa beleegyezett, ha egy zsidó le tudja győzni teológiai vitában, maradhatnak. A zsidók egy bölcsességéről ismert rabbit választanak, hogy kiálljon a pápával a “pár-bajra”. A rabbi azt mondja, tegyék érdekesebbé a vitát és egyiküknek se legyen szabad beszélni. A pápa beleegyezett. A vita napján a pápa és a rabbi leültek egymással szemben, a hívek köréjük gyűltek. A pápa felemelte három ujját. A rabbi felmutatta egy ujját. A pápa egy kört rajzolt a levegőbe. A rabbi a földre mutatott. A pápa elővett egy ostyát és egy pohár bort. A rabbi elővett egy almát. A pápa ekkor felállt: – Feladom - mondta. – Te túl bölcs vagy, rabbi. Maradhattok! Később megkérdezik a pápát a bíborosok: – Mit beszélt a rabbival? - Először felmutattam három ujjamat, hogy a Szentháromságra

emlékezzek. Ő felmutatta egy ujját jelezve, hogy egy I.ten van mindkét vallásban. Ezután rajzoltam egy kört a levegőbe, mutatva, hogy I.ten mindenhol ott van körülöttünk. Erre a földre mutatott, jelezve, hogy I.ten itt is van, velünk. Ekkor elővettem egy ostyát és egy pohár bort, megmutatva, hogy I.ten feloldoz a bűneink alól. Ő elővett egy almát, hogy az erendő bűnre emlékezzessen. Mindenre volt válasza. Mit tehettem volna? Közben a zsidók is körbeveszik a rabbit: – Mi történt, rabbi? – Először azt mutatta, hogy három napunk van elhagyni a várost. Mutattam, hogy egy zsidó sem fog elmenni. Ezután körbe-mutatott, jelezve, hogy az egész várost megtisztítja a zsidóktól. A földre mutattam, jelezve, hogy mind itt maradunk. – És utána? A rabbi vállat vont: – Nem tudom. Elővette az ebédjét, mire én is.

Ünnepeljünk

Valamennyi zsidó ünnep rövid összefoglalója:
– Meg akartak minket ölni.
– Nem sikerült.
– És most együnk.

Zsidó és a hal

A zsidó bemegy egy étterembe:
– Kérek egy adagot abból a halból!
– De uram, az sonka!
– Kérdeztem én, hogy hívják azt a halat?

Ünnepi jókívánság

A szegény zsidó elment Purim napján a gazdaghoz és alamizsnát kért. Azzal érvelt, ilyenkor kötelező a jótékonykodás. A gazdag azonban ráförmedt:
– Ki a házamból, koldusfajzat! Semmit nem kapsz...
– Miért is kerestelek meg - sóhajtott a szegény zsidó. – Purimkor sem adsz sláchmóneszt, így hát az jöjjön hozzád máskor, aki engem küldött!
– Hát ki küldött téged – kérdezte kíváncsian a gazdag. – Hogy ki? Hát az éhség...

Úrileány elmenne
nevelőnőnek 30-32
éves fiúgyermek mellé.

KELLŐ HOZOMÁNNYAL,
FELESÉGÜL
VENNÉK
EGY-KÉT
ROTSCHILD
LÁNYT.

Fiatalnak mondott helyes,
sőt himlőhelyes leány
férjhez menne.

Elcserélném szép,
fiatal menyasszo-
nyomat, ugyan-
csak szép és
fiatal télikabátra.

Ön zsidó?

A HAJA SZÁLA SEM
GÖRBÜLHET MEG...
HA NULLÁS GÉPPEL
LENYÍRATJA.

Purimi segítség

Kohn Purim napján sürgős ügyben tanácsot szeretne kérni a rabbítól, ezért felhívja telefonon. A rabbi személyes találkozót javasol a lakásán.
– Rendben, de hogy jutok el a lakásodhoz – kérdi Kohn.
A rabbi válaszol: Dohány utca 12. Mikor itt vagy, a jobb könyököddel beütöd az 52-es kódot, a liftben a bal könyököddel megnyomod az 5-ös gombot, a folyosón balra, majd a csengőmet megnyomod egyszer a jobb könyököddel és már itt is vagy!
– Értem, de miért kell a könyökömmel nyomni a gombokat?
– Ejnye Kohn, Purimkor sürgős tanácsot szeretnél, csak nem jössz üres kézzel!

Libaosztás

A város egyik prominens zsidó lakosa vendéget hív vacsorára, hogy legyen kivel megosztani a Purim örömét. Beköszönt az este, és ötven veszik körül az ünnepélyesen megterített asztalt. A családfő, hitvese, fia, lánya és a vendég. Mégis kilencen vannak jelen, mert az asztalon négy ropogósra sült liba illatozik. A házigazda, mivel kissé már jókedvű a Purim tiszteletére elfogyasztott kóser szilvától, megoldhatatlannak tűnő feladatot ad a vendégnek: oszd szét magad ezt a négy libát igazságosan ötünk között! A vendég elgondolkodik, majd kis idő múltán felderült arccal így szól:
– Alakítsunk hármas csoportokat, mi emberek és a libák. Ön és kedves felesége meg egy liba, összesen három. Tisztelt fia és kedves lánya valamint egy liba, összesen ez is három. S hogy én se maradjak egyedül, nekem két liba jár...

Teherhordók kerestetnek
sürgősen, akik nagy anyagi
terheimet leveszik
sürgősen a vállamról.

Az ajánlatokhoz pénzt is lehet küldeni,
referenciák megjelölésével a kiadóba.

Unicumnak ajánlkozik Zwackhoz
magántisztviselő,
aki meg tud élni a fizetéséből.

Úri hölgyek részére,
a téli hónapokban
meleg szívem kiadó.
Ár: megegyezés szerint.

HÁZASSÁG CÉLJÁBÓL
CSINOS, INTELLIGENS
LIPÓTVÁROSI, ESETLEG
ERZSÉBETVÁROSI BÉRHÁZ
SÜRGŐS ISMERETSÉGÉT
KERESEM.

Jordítási munkákat vállallok!
Vagyonából bárkit 24 óra alatt
sikerrel kifordítok.

Kikeresztelkedés
után mezüzését

24 óra alatt átalakítom
hőmérővé.

Lakásra jövök arany-,
ezüstneműért, férfiruhaért
esetleg bundáért...
ha senki sincs otthon.

FRISS,

ALIG HASZNÁLT EPEKÖVEMET,
BÁRMILY RÉGI,
EGYÉB KÖRE CSERÉLNÉM.

Világtalan
emberek
napilapja a
Világ!

MEGHÍVÓ

A Dohány utcai Zsinagóga körzete szeretettel meghívja

Önt és családját

a Goldmark teremben tartandó

PURIMI ÜNNEPSÉGÉRE

2014. március 16. (vasárnap) du. 15 órai kezdettel.

Az ünnepet Dr. Frölich Róbert főrabbi méltatja.

Fellépők:

Janklovics Péter, a Dumasínház művésze

Szilágyi Gábor kántor

Varga Ferenc József humorista

A műsor után purimi finomságokkal kedveskedünk.

Zoltai Gusztáv
elnök

Dr. Frölich Róbert
főrabbi

Nádel Tamás
alelnök